

Bilag 1. Baggrund for Coops holdning til velfærdsmærket

1. Mærkningsordningen er vildledende, fordi den anpriser et for lavt niveau af velfærd

Den foreslåede mærkningsordning vil muligvis anprise hovedparten af den danske svineproduktion med én stjerne. Anprisningen af 1-stjernede varer vil blandt andet ske på baggrund af overholdelse af eksisterende danske regler for f.eks. maksimal transporttid til slagteri, forbud mod rutinemæssig halekupering og tildeling af beskæftigelsesmateriale i stalden. Disse forhold er allerede minimumskrav, branchestandarder eller forhold, som erhvervet har forpligtet sig til at indfase. En mærkningsordning bør kun anvendes som løftestang til højere velfærdsniveau, hvis der er tale om en *væsentlig* forbedring i forhold til den danske standardproduktion.

2. Mærket svarer ikke til forbrugernes forventninger til dyrevelfærd

Forbrugerne forventer (i prioriteret rækkefølge), at et velfærdsmærke bør sikre: at svinene kan udfolde sig naturligt, har adgang til det fri, aldrig spændes fast, har ekstra god plads i stalden og aldrig flokmedicineres (Kilde: Coop Analyse, 657 respondenter, juni 2015). Den 1-stjernede anprisning lever ikke op til én eneste af disse forventninger. Mærkets kriterier tager afsæt den eksisterende standardproduktion og ikke i et ideal om, hvad der er bedst for dyrene. Og slet ikke i forbrugernes forventninger til velfærd.

3. Økologi bør ikke slås sammen med frilandsproduktionen

En velfungerende mærkningsordning bør fugte de forventninger til dyrevelfærd, som forbrugerne har, og den prisforskel, forbrugerne møder i køledisken. For at opnå det højeste niveau af dyrevelfærd og i øvrigt opnå den højeste pris på svinekødet, bør økologisalget også fremmes. Den foreslåede mærkningsordning vil behandle økologi og friland ens, selvom de økologiske slagtesvin bl.a. har over dobbelt så meget plads, går længere med soen og er underlagt flere restriktioner på medicinforbruget. Økologi er således en helt anden produktion end frilandsproduktionen og bør derfor ikke behandles i samme kategori. Økologi og friland i samme kategori vil også indebære risikoen for, at forbrugerne vil fravælge økologi til fordel for friland.

4. Mærket er "3 mærker i ét", og kan derfor risikere at forvirre forbrugerne

Den foreslåede mærkning vil inddele svinekød i fire kategorier (uden mærke, 1-, 2- og 3-stjernet). I realiteten vil dette betyde, at man skal lære minimum tre mærker at kende, for at kunne navigere til et bedre valg. Disse tre mærker adskiller sig på en række områder, og særligt forskellen på 2 og 3 stjerne er langt større end forskellen på 1 og 2. Dette vil ikke blive opfattet af flertallet af forbrugere, der forventer, at de tre niveauer vil være "pænt fordelt som en trappe". Mærkningsordningen vil derfor i højere grad fungere som en anprisning af produktioner med lavere niveauer af dyrevelfærd, der vil opfattes som "næsten lige så gode" som friland eller økologi.

5. Mærket bør også gælde forarbejdet kød og foodservice sektoren

Mærket bør fra starten udformes, så forarbejdet kød og retter fra foodservice sektoren også mærkes, da hovedparten af kødet sælges forarbejdet. Desuden bør mærkning af andre animalske produkter også omfattes eller forberedes – f.eks. kød fra andre dyr (okse, kylling, fisk m.v.), æg og mejeriprodukter. Kriterierne bag mærket skal være lette at overføre til andre produktioner – også i forbrugernes optik. De tre naturlige niveauer vil her være: 1-stjernet: Løsdrift-systemer med ekstra god plads og muligheder for naturlig udfoldelse. 2-stjernet: frilandsproduktioner. 3-stjernet: økologisk produktion

6. Mærket vil skævvride konkurrencen

Mærkningsordningen vil de facto alene understøtte den danske svineproduktion ved at anprise særlige krav, som den danske sektor har valgt at tage på sig, men ikke for eksempel velfærdskrav som gælder den tyske, hollandske eller engelske produktion. Ordningen kan derfor medføre højere forbrugerpriser som følge af mindre konkurrence, hvis minimumsstandarden i danske supermarkeder vil blive 1-stjernet kød (= kød fra den *danske* standardproduktion). Det vil i længden stille danske forbrugere og producenter bedre, hvis regeringen i stedet for arbejdede for fælles europæiske minimumsstandarder for dyrevelfærd, frem for at skabe et mærke, der kan risikere at fremme en monopoludvikling på hjemmemarkedet.

7. Mærket vil ikke bidrage nævneværdigt til en udvikling af produktionsforhold i sektoren i retning af markant forbedret dyrevelfærd

Kriterierne bag den 1-stjernede mærkning sætter ikke ind, hvor behovet er størst i forhold til at forbedre velfærden i svineproduktionen: et komplet opgør med fiksering; tildeling af grovfoder til både søer og slagtesvin for at forhindre mavesår; øget plads i stalden, så dyrene også de sidste uger af opfedningen har god plads til at udfolde sig og sove behageligt; og tildeling af tilstrækkelige mængder af rodemateriale, til at det gør en reel forskel for velfærden. Uden at disse forhold adresseres, vil der efter vores opfattelse, ikke med ordningen skabes et incitament til at få ændret staldsystemerne i retning af en ny og anbefalelsesværdig velfærdsproduktion.

8. Mærket forudsætter en kontrolindsats i produktionsledet – også i udlandet.

Ifølge markedsføringslovens § 3, stk. 3. skal rigtigheden af angivelser om faktiske forhold kunne dokumenteres. Kravet indebærer, at miljømæssige eller etiske påstande om et produkt og dets egenskaber eller faktiske forhold omkring en erhvervsdrivende eller dennes aktiviteter må kunne dokumenteres. Påstandene skal kunne underbygges af udtalelser eller undersøgelser fra uafhængige instanser med anerkendt faglig kompetence. For at det danske marked ikke skal lukke sig om sig selv, er det afgørende og nødvendigt, at også udenlandske producenter har mulighed for at blive kontrolleret og verificeret med henblik på en certificering. Det er uklart, hvordan dette vil sikres.